

Mozgóképf- és hangszerkesztés

HEFOP 3.5.1 Korszerű felnőttképzési módszerek kifejlesztése és
alkalmazása
EMIR azonosító: HEFOP-3.5.1-K-2004-10-0001/2.0

Tananyagfejlesztő: Máté István

Lektorálta: Brückler Tamás

Felelős kiadó:
Dr. Fodor Imréné
PRKK 2007

Akkreditációs lajstrom szám: 0013
Nyilvántartási szám: 02-0154-05

Máté István

Mozgóké- és hangszerkesztés

A modulfüzet alapadatai

SZAKMACSOPORT: Informatika

SZAKMA: Multimédiafejlesztő

MODUL: Mozgókép- és hangszerkesztés

Bemeneti követelmények:

Számítástechnikai és multimédia alapismeretek modul, integrált irodai programcsomag használata modul, internetfelhasználói ismeretek modul, multimédia-szabványok modul, számítógépes grafika modul, valamint a hagyományos és elektronikus kiadványszerkesztés modul teljesítése.

A modul célja:

A hallgató a mozgókép- és hangszerkesztés modul elvégzése után képes legyen forgatókönyv alapján analóg és digitális videofelvétel készítésére, forgatókönyv alapján animáció készítésére (a különféle animációs technikák alkalmazásával), analóg videojelenetek digitalizálására, digitális videorészletek vágására célszoftverrel, a digitális mozgókép feliratozására és hanggal történő szinkronizálására. Képes legyen analóg és digitális hangfelvételek készítésére, a digitális hang korrigálására, digitális mozgókép-állománnyal történő összeszerkesztésre. Ismerje és használja a mozgókép- és hangszerkesztéshez kapcsolódó szakkifejezéseket magyarul és angolul.

A modul időtartama:

60 óra

A modul során elsajátított kompetenciák:

- forgatókönyv-készítés,
- analóg és digitális videofelvétel-készítés,
- digitális vágási munkálatok mozgóképen,
- animációkészítési technikák,
- analóg és digitális hangfelvétel-készítés,
- a hang digitális vágása és korrekciója,
- mozgókép és hang szinkronizálása.

A modulban alkalmazott értékelési módszerek:

- önellenőrzés (kompetenciánként),
- csoportos gyakorlat (kompetenciánként; 3-4 fő),
- egyéni gyakorlat (kompetenciánként),
- ellenőrző lista (modulonként),
- részteljesítés (a modul során),
- modulzáró vizsga.

A modul témakörei

Sorszám	Témakör	Oldalszám	Időtartam (órában)
1.	Forgatókönyv-készítés	7.	1
2.	Analóg és digitális videofelvétel-készítés	13.	11
3.	Digitális vágási munkálatok mozgóképen	34.	6
4.	Animációkészítési technikák	51.	12
5.	Hangfelvétel-készítés és vágás	66.	12
6.	Mozgókép és hang szinkronizálása	85.	6
Összesen		90	60

Forgatókönyv-készítés

Tanulási útmutató

Bevezetés

A multimédia-alkalmazások videojelenetei, hangzó anyagai és animációi előállításának folyamatához több egymást követő lépésre van szükség. E lépések sorozatát határozza meg a gyártási forgatókönyv, melynek elkészítéséről lesz szó ebben a fejezetben, amikor is megismerhetjük a kapcsolatos alapfogalmakat, illetve kitérünk a magyar és angol szakkifejezések pontos használatára.

A tanulási feladatok elvégzése után a hallgató képes lesz

A video-, hang- és animációs anyagok elkészítéséhez szükséges forgatókönyvek elkészítésére és a gyártás során történő felhasználására. Képes lesz használni a kapcsolódó szakkifejezéseket magyarul és angolul.

1. Forgatókönyv-készítés video- és hangfelvételekhez, illetve animációkhoz

8

1. Forgatókönyv-készítés video- és hangfelvételekhez, illetve animációkhoz

[tanulási feladat]

A multimédia-alkalmazás hallatán, legyen az e-játék, E-learning tananyag vagy tényleges multimédia-alkalmazás, illetve tartalommenedzseléssel vagy design-nal kapcsolatos munka, beleértve a felhasználandó alapanyagok legyártását is, mindenképpen jól előkészített és megtervezett fejlesztési folyamatra kell gondolnunk.

A forgatókönyv a gyártási folyamat alapvető dokumentuma, ezért minden olyan körülményt (személyi és tárgyi feltételt) tartalmaznia kell, ami a késztermék – video, animáció vagy hang – előállításához szükséges. Ezek az információk lehetnek technikaiak, illetve legyártandó anyag tartalmára vonatkozóak. Elsőként vegyük sorra az előállításnál szükséges tárgyi feltételeket (technikai adatokat):

VIDEO-ELŐÁLLÍTÁS

- analóg vagy digitális videokamera, tartalék akkumulátorok, hálózati áramellátó eszközök, akkumulátortöltő (szükség esetén valamennyi eszközből több),
- adattároló (S-VHS, SVHS, Hi8 stb. kazetta, DV-kazetta, újraírható DVD, merevlemez),
- megvilágító eszközök és azok tartószerkezetei (fejlámpa a kamerára, külső megvilágítás a felvételhez, fényvisszaverő fólia stb.),
- kameraállvány,
- kamera mozgatásához szükséges eszközök (kocsi, daru stb.).

ANIMÁCIÓ-ELŐÁLLÍTÁS

- multimédia-számítógép (az animációs technikától függően),
- rajzpad (paint-pad vagy digitalizáló tábla),
- szkennel, digitális fényképezőgép (animációs technikától függően).

HANGELŐÁLLÍTÁS

- mikrofon (külső felvétel esetén megfelelő kiegészítők),
- analóg vagy digitális hangrögzítő berendezés,
- adattároló (hangkazetta, memóriakártya vagy merevlemez),
- effektus gyűjtemény (CD, DVD).

I. FELADAT

Jegyezze fel, hogy a képzés keretében mely eszközök állnak rendelkezésére!

Videó:

.....

.....

Animáció:

.....

.....

Hang:

.....

.....

Célszerű megnevezni az egyes technikai berendezések kezelőit és felelőseit, akik a konkrét gyártási folyamatban rész vesznek majd. Hasonlóképpen a felvételek (főként video és hang esetén) szereplői is egy listába kerülhetnek, mely alapján később azonosíthatók maradnak. Ezekből a dokumentumokból később a stáblistát is generálhatjuk majd.

Az animációt leszámítva ebben a periódusban – általában – még nincs szükségünk szoftveres támogatásra. Az animációkészítés esetében az alkalmazandó technika (3D, 2D útvonal, 2 D cella, metamorfózis, valamely hagyományos technika) függvényében már az előállításához szükséges szoftver is felkerülhet a listára, illetve hagyományos animációs technika esetében a videóra jellemző eszközöket alkalmazhatjuk.

A forgatókönyv érdemi része a szereplők tevékenységének részletes (esetleg instrukciókkal ellátott) leírása, mely tartalmazza a helyszíneket, a szereplők beállítását, a szövegeket. Tekintettel arra, hogy multimédia-alkalmazásokhoz készítendő felvételekről és nem egy nagyjátékfilmről van szó, nem kell szigorúan ragaszkodnunk a filmforgatókönyvek formai és tartalmi szabályrendszeréhez.

A videojelenet forgatókönyve készüljön Courier betűtípussal, 12 pontos betűmérettel. Az egyes jelenetek 3 cm-es jobbmarginó- és 4 cm-es balmarginó-beállítással legyenek jelezve.

Dialógus esetén nagybetűs írásmóddal adjuk meg a szereplő (karakter) nevét, majd alkalmazzunk 7,5 cm-es bal és ugyanekkora jobb marginót. Beiktatott leírás esetén a 3/4-es marginóbeállítás legyen ismét érvényes.

A forgatókönyv-készítés gyakorlásaként tekintsünk egy feladatot:

2. FELADAT

Nézze meg a BELÉPŐKÁRTYA.WMV videót, majd készítse el a jelenet forgatókönyvét! Mentse a dokumentumot! A mentés helyét és az állomány nevét írja ide:

Animáció esetén hasonló eljárást követhetünk, azonban itt részletesen meg kell adnunk a háttereket és az animációban szereplő valamennyi objektumot, azok mozgását, azaz a cselekményt. Az írásnál használhatjuk a fentiekben megismert videoforgatókönyv-formátumot, azzal a változtatással, hogy a dialógusok helyett itt az egyes objektumok mozgásának vagy változásának leírását emeljük ki.

3. FELADAT

Nézze meg a A_HALÁLCSILLAG_HALÁLA.AVI animációt, majd készítse el a látottak alapján a forgatókönyvet! Mentse a dokumentumot! A mentés helyét és az állomány nevét írja ide:

A hangjelenetek esetén különféle eljárásokat alkalmazhatunk. Forgatókönyvre igazán csak akkor van szükség, ha dramatizált hanganyagot vagy utólagos szinkront akarunk készíteni, de alkalmazhatjuk a forgatókönyv módszerét a zenei montázs készítéséhez is. Mivel a hang esetén az időtényező jelentős szereppel bír, iktassunk a forgatókönyvbe egy idődimenziót jelző oszlopot, mely mellé írhatjuk az adott hang adatait. A felvétel forgatókönyve vonatkozhat zajok, zörejek vagy „természetes effektusok” rögzítésére.

4. FELADAT

Nézze meg a BELÉPŐKÁRTYA.WMV videót, majd készítse el a jelenet utószinkronjának forgatókönyvét! Szerepeljenek a párbeszéd mellett zörejek is! Mentse a dokumentumot! A mentés helyét és az állomány nevét írja ide:

Ahogy már korábban szó volt róla, nem szükséges hollywoodi precizitásra törekednünk (ha létezik ilyen egyáltalán), de mindenképpen szükséges dokumentálnunk az előállítás körülményeit már a felvétel elkészülte előtt. Rossz alapanyagból ugyanis – a korszerű technika ellenére – csak rossz végtermék készülhet. A létrejövő dokumentáció jól hasznosítható a felhasználás helyén, legyen az multimédia-alkalmazás dokumentációja vagy e-Learning tananyag metaadata.

Önellenőrzés

1. Mire használatos a forgatókönyv? (10 pont)

.....

.....

.....

2. Milyen adatokat tartalmaz általánosságban a forgatókönyv? (10 pont)

.....

.....

.....

3. A video-forgatókönyvben mely technikai körülményeket kell megadnunk? (10 pont)

.....

.....

.....

4. Az animációs forgatókönyvben mely technikai körülményeket kell megadnunk? (10 pont)

.....

.....

.....

5. A hangfelvétel forgatókönyvében mely technikai körülményeket kell megadnunk? (10 pont)

.....

.....

.....

.....

6. Hogyan tagoljuk a forgatókönyv tartalmi részét? (10 pont)

.....

.....

.....